

Werken aan een samenleving waar ik zelf in wil leven

Geplaatst op 4 april 2025

Op 3 april was ik te gast bij een MeetUp georganiseerd door het Zorginstituut, over transformatie van de zorg. Ik was gevraagd om één van de reflectie-vragen die middag in te luiden: “Hoe kan de overheid dienstbaar zijn aan zorgzame gemeenschappen en wat is dan landelijk beleid”.

In de beweging Radicale vernieuwing leeft deze vraag ook en dan breder: wat kun je doen als zorgorganisatie om het samen zorgen voor elkaar in de wijk/buurt waar je onderdeel van bent ruimte te geven of waar nodig te stimuleren, zonder het over te nemen of de lokale energie in de weg te lopen. Bij radicale vernieuwing in het actieteam Zorgzame gemeenschappen hebben we deze vraag vaak opnieuw geformuleerd tot drie R-en: “Hoe kan de overheid en andere professionele organisaties Rust en Ruimte geven aan het lokale leven, en er tegelijkertijd ook voor ze zijn, door Rugdekking te beiden op die momenten en plekken wanneer dat wel nodig is?”

Kunnen we radicaal beginnen bij het gewone leven, lokaal? Kunnen we altijd de mens en mensen samen als uitgangspunt nemen? En kunnen we dan verduren dat er dan variatie en pluriformiteit gaat ontstaan? Kunnen we verschillen aanvaarden en zelfs omarmen? En wat hebben we daarvoor nodig?

Kunnen we accepteren dat ‘niveaus’ als landelijk, regionaal en gemeentelijk niet bestaan. Dat het slechts constructen zijn die we zelf bedacht hebben om tot een bepaalde ordening te komen? En dat die niet per se logisch (heel vaak niet!) en zeker niet leidend of dwingend zouden moeten zijn als we uitgaan van het leven en als we burgers en gemeenschappen zien als het fundament, de wortels v.e. mooie zorgzame samenleving?

Daarover gesproken: wat zou er gebeuren als we echt gaan werken, denken voelen hoe een samenleving eruit ziet waar je zelf in wil wonen, als iets moois dat we aan onze kinderen, kleinkinderen en generaties daarna door kunnen geven. Wat zou er dan gebeuren? Welke keuzes zouden we dan maken? En kunnen

we de talloze redematies vanuit schaarste en tekorten en ellende (ook vanuit de overheid) loslaten, omdat deze de creativiteit die nodig is om tot de nodige vernieuwing te komen alleen maar inperkt.

Kunnen we elkaar helpen om steeds zo dicht mogelijk bij het gewone lokale leven, daar waar mensen zelf oplossingen en mogelijkheden zien, te zien wat dáár nodig is? En kunnen we dan ook in beleid, wet en regelgeving ruimte maken voor het collectief, daar waar mensen samen iets gaan doen in wet en regelgeving, en deze niet alleen richten op het individu?

Kunnen we samen radicaal vernieuwen, wat betekent dat we allemaal onze eigen huidige, rol, plek, systemen en werkwijzen ter discussie durven stellen en zo nodig loslaten. Kunnen we samen de twijfel organiseren in onze eigen vaststaande werkelijkheden? Kunnen we bedenken dat ook wetten en sectoren slechts constructen zijn die we zelf bedacht hebben? En dat het leven van mensen niet ordelijk verloopt langs/ in al die hokjes. Het goede nieuws is: iets dat we zelf bedacht hebben, is ook door onszelf aan te passen.

Wie doet er mee?

Meld je aan via radicalevernieuwing@loc.nl

[Lees hier het laatste verslag van het actieteam Zorgzame gemeenschappen.](#)